

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1719

av Johan Hultberg (M)

Översyn av beskattningen av tobak i syfte att minska den illegala handeln

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utvärdera de senaste årens höjningar av skatten på tobak samt att i förlängningen också se över skattenivån och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under de senaste åren har skatten på tobak höjts kraftigt. Den senaste höjningen trädde i kraft så sent som den 1 januari 2015 då skatten på snus höjdes med hela 12 procent och skatten på cigaretter, cigarrer, cigariller, röktobak och tuggtobak höjdes med 6 procent. Den 1 januari 2012 höjdes skatten på snus med 11 procent och skatten på cigaretter, cigarrer, cigariller, röktobak och tuggtobak höjdes med omkring 8 procent. Det har också skett mindre höjningar däremellan.

I sitt remissvar inför den senaste höjningen skriver Tullverket att ”Varje höjning av skatter, och som i detta fall höjning av tobaksskatten innebär ett incitament till ökad privatinförsel och smuggling. Privatinförsel kommer sannolikt att öka dels i resandetraffiken men även via beställning över internet. Smuggling kommer sannolikt också att öka vilket har visat sig vid tidigare skattehöjningar, dock så är omfattningen av ökad smuggling beroende på hur mycket skatten höjs.”

Även representanter från handeln har upprepade gånger varnat för att högre skatter på tobak riskerar att leda till en ökad smuggling och en allt större svart marknad. Mycket talar för att dessa och andra farhågor dessvärre har besannats.

I augusti 2014 rapporterade Tullverket att beslagen av cigaretter under det första halvåret ökade markant jämfört med de senaste två åren. Cirka 32,9 miljoner cigaretter

togs i beslag jämfört med 13,0 miljoner beslagtagna cigaretter januari–juni 2013. Bland annat gjordes det stora beslag av cigaretter i Göteborgstrakten, vid Öresundsbron och i Stockholmsområdet.

Cigarettsmuggling och handel med illegala cigaretter är en sedan länge etablerad och viktig del av den organiserade brottslighetens verksamhet, inte minst på grund av de stora vinstmarginalerna och de relativt låga straffen som utdöms för denna typ av brottslighet. Snussmugglingen har dock inte varit en särskilt vanligt förekommande verksamhet för den organiserade brottsligheten, men Tullverket har varnat för att den organiserade smugglingen av snus kommer att öka. ”De senaste åren har skatten på snus höjts, vilket har skapat förutsättningar för en svart marknad i Sverige” skriver verket i sin rapport *Lägesbild organiserad brottslighet* från 2011 och gör vidare bedömningen att ”den organiserade smugglingen av snus kontinuerligt ökar i omfattning och att verksamheten i dagsläget omsätter mycket stora belopp”.

Det är allvarligt om den förda skattepolitiken avseende tobak leder till en kraftig ökning av smuggling, illegal handel och organiserad brottslighet. Med anledning av ovanstående är det angeläget att noga utvärdera och analysera effekterna av de senaste årens höjningar av skatten på tobak. I nästa steg bör en sänkning av skatten på tobak övervägas.

Johan Hultberg (M)